

Ἰακώβου

1 Ἰάκωβος θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ^a χαίρειν.^b 2 Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε,^a ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς^b περιπέσητε^c ποικίλοις,^d 3 γινώσκοντες^a ὅτι τὸ δοκίμιον^b ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται^c ὑπομονήν.⁴ ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον^a ἐχέτω,^b ἵνα ᾗτε^c τέλειοι^d καὶ ὁλόκληροι,^e ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.^f 5 Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται^a σοφίας, αἰτείτω^b παρὰ τοῦ διδόντος^c θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς^d καὶ ᾧ μὴ ὀνειδίζοντος,^e καὶ δοθήσεται^f αὐτῷ. 6 αἰτείτω^a δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος,^b ὁ γὰρ διακρινόμενος^c ἔοικεν^d κλύδωνι^e θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ^f καὶ ῥιπιζομένῳ.^g 7 μὴ γὰρ οἰέσθω^a ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεται^b τι παρὰ τοῦ κυρίου 8 ἀνὴρ δίψυχος,^a ἀκατάστατος^b ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. 9 Καυχάσθω^a δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς^b ἐν τῷ ὕψει^c αὐτοῦ, 10 ὁ δὲ πλούσιος^a ἐν τῇ ταπεινώσει^b αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος^c χόρτου^d παρελεύσεται.^e 11 ἀνέτειλεν^a γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι^b καὶ ἐξήρανεν^c τὸν χόρτον,^d καὶ τὸ ἄνθος^e αὐτοῦ ἐξέπεσεν^f καὶ ἡ εὐπρέπεια^g τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο.^h οὕτως καὶ ὁ πλούσιοςⁱ ἐν ταῖς πορείαις^j αὐτοῦ μαρανθήσεται.^k 12 Μακάριος

Chapter 1

- 1 a NDFS διασπορά
scattering
b VNPA
2 a V2PAMM ἡγέομαι to
lead
b NDMP πειρασμός test
c V2PAAS περιπίπτω to
fall into
d NDMP ποικίλος of
various kinds
3 a VPPANMP
b NNNS δοκίμιον testing
c V3SPMI κατεργάζομαι
to produce
4 a NANS τέλειος perfect
b V3SPAM
c V2PPAS
d NNMP τέλειος perfect
e NNMP ὁλόκληρος whole
f VPPMNMP λείπω to
lack
5 a V3SPMI λείπω to lack
b V3SPAM

- c VPPAGMS
d ἀπλῶς generously
e VPPAGMS ὀνειδίζω to
heap insults on
f V3SFPI
6 a V3SPAM
b VPPMNMS διακρίνω to
make a distinction
c VPPMNMS διακρίνω to
make a distinction
d V3SRAI ἔοικα to be like
e NDMS κλύδων raging
waters
f VPPPDMS ἀνεμίζομαι to
be moved by the wind
g VPPPDMS ῥιπίζομαι to
be tossed about
7 a V3SPMM οἶμαι to think
b V3SFMI
8 a NNMS δίψυχος
double-minded
b NNMS ἀκατάστατος
unstable
9 a V3SPMM
b NNMS ταπεινός humble

- c NDNS ὕψος height
10 a NNMS πλούσιος rich
b NDFS ταπεινώσις
humbleness
c NNNS ἄνθος flower
d NGMS χόρτος grass
e V3SFMI παρέρχομαι to
go by
11 a V3SAAI ἀνατέλλω to
rise
b NDMS καύσων heat
c V3SAAI ξηραίνω to
wither
d NAMS χόρτος grass
e NNNS ἄνθος flower
f V3SAAI ἐκπίπτω to
fall off
g NNFS εὐπρέπεια
beauty
h V3SAMI
i NNMS πλούσιος rich
j NDFP πορεία journey
k V3SFPI μαραῖνομαι to
fade away

ἀνὴρ ὃς ὑπομένει^a πειρασμόν,^b ὅτι δόκιμος^c γενόμενος^d λήμψεται^e τὸν
 στέφανον^f τῆς ζωῆς, ὃν ἔπηγγείλατο^g τοῖς ἀγαπῶσιν^h αὐτόν. ¹³ μηδεὶς
 πειραζόμενος^a λεγέτω^b ὅτι Ἀπὸ θεοῦ πειράζομαι.^c ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστός^d
 ἐστίν^e κακῶν, πειράζει^f δὲ αὐτὸς οὐδένα. ¹⁴ ἕκαστος δὲ πειράζεται^a ὑπὸ τῆς
 ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος^b καὶ δελεαζόμενος.^c ¹⁵ εἴτα^a ἡ ἐπιθυμία
 συλλαβοῦσα^b τίκει^c ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα^d ἀποκύει^e
 θάνατον. ¹⁶ μὴ πλανᾶσθε,^a ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. ¹⁷ Πᾶσα δόσις^a ἀγαθὴ καὶ
 πᾶν δῶρημα^b τέλειον^c ἄνωθέν^d ἐστίν,^e καταβαῖνον^f ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν
 φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔνι^g παραλλαγή^h ἢ τροπῆςⁱ ἀποσκίασμα.^j ¹⁸ βουλευθεὶς^a
 ἀπεκύησεν^b ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι^c ἡμᾶς ἀπαρχήν^d τινα τῶν αὐτοῦ
 κτισμάτων.^e ¹⁹ Ἦτε,^a ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. ἔστω^b ἡ δὲ πᾶς ἄνθρωπος
 ταχύς^c εἰς τὸ ἀκοῦσαι,^d βραδύς^e εἰς τὸ λαλῆσαι,^f βραδύς^g εἰς ὀργήν,^h ²⁰ ὀργὴ
 γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ οὐκ ἐργάζεται.^a ²¹ διὸ ἀποθέμενοι^a πᾶσαν
 ῥυπαρίαν^b καὶ περισσεῖαν^c κακίας^d ἐν πραῢτητι^e δέξασθε^f τὸν ἔμφυτον^g λόγον
 τὸν δυνάμενον^h σῶσαιⁱ τὰς ψυχὰς ὑμῶν. ²² Γίνεσθε^a δὲ ποιηταί^b λόγου καὶ μὴ

12 a V3SPAI ὑπομένω to stay behind	b VPAANFS συλλαμβάνω to seize	e NGNP κτίσμα creature
b NAMS πειρασμός test	c V3SPAI τίκτω to give birth to	19 a V2PRAM
c NNMS δόκιμος approved by testing	d VPAPNFS ἀποτελέω to bring to completion	b V3SPAM
d VPAMNMS	e V3SPAI ἀποκυέω to give birth to	c NNMS ταχύς quick
e V3SFMI	16 a V2PPPM	d VNAA
f NAMS στέφανος a crown	17 a NNFS δόσις gift	e NNMS βραδύς slow
g V3SAMI ἐπαγγέλλομαι to promise	b NNNS δῶρημα gift	f VNAA
h VPPADMP	c NNNS τέλειος perfect	g NNMS βραδύς slow
13 a VPPPNMS	d ἄνωθεν from above	20 a V3SPMI
b V3SPAM	e V3SPAI	21 a VPAMNMP ἀποτίθῃμι to put aside
c V1SPPI	f VPPANNS	b NAFS ῥυπαρία filth
d NNMS ἀπείραστος incapable of being tempted	g V3SPAI ἔνι there is	c NAFS περισσεῖα abundance
e V3SPAI	h NNFS παραλλαγή change	d NGFS κακία evil
f V3SPAI	i NGFS τροπή shifting	e NDFS πραῢτης gentleness
14 a V3SPPI	j NNNS ἀποσκίασμα shadow	f V2PAMM
b VPPPNMS ἐξέλκω to be dragged away	18 a VPAPNMS	g NAMS ἔμφυτος implanted
c VPPPNMS δελεάζω to entice	b V3SAAI ἀποκυέω to give birth to	h VPPMAMS
15 a εἴτα then	c VNPA	i VNAA
	d NAFS ἀπαρχή firstfruits	22 a V2PPMM
		b NNMP ποιητής doer

ἄκροαταῖς^c μόνον ἡ παραλογιζόμενοι^d ἑαυτούς. ²³ ὅτι εἴ τις ἀκροατῆς^a λόγου ἐστίν^b καὶ οὐ ποιητής,^c οὗτος ἔοικεν^d ἀνδρὶ κατανοοῦντι^e τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως^f αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ,^g ²⁴ κατενόησεν^a γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν^b καὶ εὐθέως ἐπελάθετο^c ὁποῖος^d ἦν.^e ²⁵ ὁ δὲ παρακύψας^a εἰς νόμον τέλειον^b τὸν τῆς ἐλευθερίας^c καὶ παραμείνας,^d ἡ οὐκ ἀκροατῆς^e ἐπιλησμονῆς^f γενόμενος^g ἀλλὰ ποιητής^h ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσειⁱ αὐτοῦ ἔσται.^j ²⁶ Εἴ τις δοκεῖ^a θρησκὸς^b ἡ εἶναι^c μὴ χαλιναγωγῶν^d γλῶσσαν ἡ αὐτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν^e καρδίαν ἡ αὐτοῦ, τούτου μάταιος^f ἡ θρησκεία.^g ²⁷ θρησκεία^a καθαρὰ^b καὶ ἀμίαντος^c παρὰ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν,^d ἐπισκέπτεσθαι^e ὀρφανούς^f καὶ χήρας^g ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον^h ἑαυτὸν τηρεῖνⁱ ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις^a ἔχετε^b τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης; ² ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ^a ἡ εἰς συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος^b ἐν ἐσθῇτι^c λαμπρᾷ,^d εἰσέλθῃ^e δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ^f ἐσθῇτι,^g ³ ἡ ἐπιβλέψῃτε^a δὲ ἡ ἐπὶ τὸν φοροῦντα^b τὴν ἐσθῆτα^c τὴν λαμπράν^d

- c NNMP ἀκροατῆς
hearer
d VPPMNMP
παραλογίζομαι to
deceive
23 a NNMS ἀκροατῆς
hearer
b V3SPAI
c NNMS ποιητής doer
d V3SRAI ἔοικα to be
like
e VPPADMS κατανοέω
to pay attention
f NGFS γενέσις birth
g NDNS ἔσοπτρον mirror
24 a V3SAAI κατανοέω to
pay attention
b V3SRAI
c V3SAMI ἐπιλανθάνομαι
to forget
d NNMS ὁποῖος what
kind of
e V3SIAI
25 a VPAANMS παρακύπτω
to bend over
b NAMS τέλειος perfect
c NGFS ἐλευθερία
freedom

- d VPAANMS παραμένω
to continue
e NNMS ἀκροατῆς
hearer
f NGFS ἐπιλησμονή
forgetfulness
g VPAMNMS
h NNMS ποιητής doer
i NDNS ποίησις doing
j V3SFMI
26 a V3SPAI
b NNMS θρησκὸς
religious
c VNPA
d VPPANMS
χαλιναγωγέω to keep
in check
e VPPANMS ἀπατάω to
deceive
f NNFS μάταιος
worthless
g NNFS θρησκεία
religion
27 a NNFS θρησκεία
religion
b NNFS καθαρὸς clean
c NNFS ἀμίαντος pure
d V3SPAI

- e VNPM ἐπισκέπτομαι
to visit
f NAMP ὀρφανός an
orphan
g NAFP χήρα widow
h NAMS ἄσπιλος
without spot
i VNPA
Chapter 2
1 a NDFP προσωποληψία
favoritism
b V2PPAM
2 a V3SAAS
b NNMS χρυσοδακτύλιος
having a gold ring
c NDFS ἐσθῆς clothing
d NDFS λαμπρός bright
e V3SAAS
f NDFS ῥυπαρὸς shabby
g NDFS ἐσθῆς clothing
3 a V2PAAS ἐπιβλέπω to
look at
b VPPAAMS φορέω to
wear
c NAFS ἐσθῆς clothing
d NAFS λαμπρός bright

καὶ ἔειπτε.^e Σὺ κάθου^f ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἶπτε.^g Σὺ στῆθι^h ἢ κάθουⁱ ἐκεῖ ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν^j μου, ⁴ οὐ διεκρίθητε^a ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε^b κριταί^c διαλογισμῶν^d πονηρῶν; ⁵ ἀκούσατε,^a ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο^b τοὺς πτωχοὺς τῷ κόσμῳ^c πλουσίους^c ἐν πίστει καὶ κληρονόμους^d τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο^e τοῖς ἀγαπῶσιν^f αὐτόν; ⁶ ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε^a τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ πλούσιοι^b καταδυναστεύουσιν^c ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν^d ὑμᾶς εἰς κριτήρια;^e ⁷ οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν^a τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν^b ἐφ' ὑμᾶς; ⁸ Εἰ μέντοι^a νόμον τελεῖτε^b βασιλικόν^c κατὰ τὴν γραφὴν Ἀγαπήσεις^d τὸν πλησίον^e σου ὡς σεαυτόν, καλῶς ποιεῖτε.^f ⁹ εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε,^a ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε,^b ἐλεγχόμενοι^c ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.^d ¹⁰ ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον ἑτηρήσῃ,^a πταίσῃ^b δὲ ἐν ἐνί, γέγονεν^c πάντων ἔνοχος.^d ¹¹ ὁ γὰρ εἰπὼν^a Μὴ ἑμοιχεύσης^b εἶπεν^c καὶ Μὴ ἑφονεύσης.^d εἰ δὲ οὐ ἑμοιχεύεις^e φονεύεις^f δέ, γέγονας^g παραβάτης^h νόμου. ¹² οὕτως λαλεῖτε^a καὶ οὕτως ποιεῖτε^b ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας^c μέλλοντες^d κρίνεσθαι.^e ¹³ ἢ γὰρ κρίσις ἀνέλεος^a τῷ μὴ ποιήσαντι^b ἔλεος.^c κατακαυχᾶται^d

e V2PAAS
f V2SPMM
g V2PAAS
h V2SAAM
i V2SPMM
j NANS ὑποπόδιον
footstool
4 a V2PAPI διακρίνω to
make a distinction
b V2PAMI
c NNMP κριτής judge
d NGMP διαλογισμός
thought
5 a V2PAAM
b V3SAMI ἐκλέγομαι to
chose
c NAMP πλούσιος rich
d NAMP κληρονόμος heir
e V3SAMI ἐπαγγέλλομαι
to promise
f VPPADMP
6 a V2PAAI ἀτιμάζω to
dishonor
b NNMP πλούσιος rich
c V3PPAI καταδυναστεύω
to exploit

d V3PPAI ἔλκω to drag
e NANP κριτήριον court
of law
7 a V3PPAI
b VPAPANS
8 a μέντοι but
b V2PPAI τελέω to finish
c NAMS βασιλικός royal
d V2SFAI
e πλησίον near
f V2PPAI
9 a V2PPAI
προσωπολημπτέω to
show favoritism
b V2PPMI
c VPPPNMP ἐλέγχω to
expose
d NNMP παραβάτης
lawbreaker
10 a V3SAAS
b V3SAAS πταίω to
stumble
c V3SRAI
d NNMS ἔνοχος subject
to

11 a VPAANMS
b V2SAAS μοιχεύω to
commit adultery
c V3SAAI
d V2SAAS φονεύω to
commit murder
e V2SPAI μοιχεύω to
commit adultery
f V2SPAI φονεύω to
commit murder
g V2SRAI
h NNMS παραβάτης
lawbreaker
12 a V2PPAM
b V2PPAM
c NGFS ἐλευθερία
freedom
d VPPANMP
e VNPP
13 a NNFS ἀνέλεος
merciless
b VPAADMS
c NANS ἔλεος mercy
d V3SPMI
κατακαυχᾶμαι to
boast about

ἔλεος^e κρίσεως. ¹⁴ Ἦ τί ὄφελος,^a ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ^b τις ἔχειν^c ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ;^d μὴ δύναται^e ἡ πίστις σῶσαι^f αὐτόν; ¹⁵ Ἦ ἐὰν ἀδελφὸς ἡ ἀδελφὴ^a γυμνοὶ^b ὑπάρχωσιν^c καὶ Ἰλειπόμενοι^d τῆς ἐφημέρου^e τροφῆς,^f ¹⁶ εἴπῃ^a δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν· Ὑπάγετε^b ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε^c καὶ χορτάζεσθε,^d μὴ δῶτε^e δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια^f τοῦ σώματος, Ἦ τί ὄφελος;^g ¹⁷ οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ^a ἔργα, νεκρά ἐστίν^b καθ' ἑαυτήν. ¹⁸ Ἀλλ' ἐρεῖ^a τις· Σὺ πίστιν ἔχεις^b καὶ γὰρ ἔργα ἔχω.^c δεῖξόν^d μοι τὴν πίστιν σου Ἦ χωρὶς τῶν ἔργων, καὶ γὰρ Ἦ σοι δεῖξω^e ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν. ¹⁹ σὺ πιστεύεις^a ὅτι Ἦ εἷς ἐστίν^b ὁ θεός;^c καλῶς ποιεῖς^c καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν^d καὶ φρίσσουσιν.^e ²⁰ θέλεις^a δὲ γινῶναι,^b ὥς^c ἄνθρωπε κενέ,^d ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων ἄργή^e ἐστίν;^f ²¹ Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη,^a ἀνενέγκας^b Ἰσαὰκ^c τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον;^d ²² βλέπεις^a ὅτι ἡ πίστις συνήργει^b τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη,^c ²³ καὶ ἐπληρώθη^a ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα.^b Ἐπίστευσεν^c δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη^d αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος^e θεοῦ ἐκλήθη.^f ²⁴ ὁρᾶτε^a ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται^b ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. ²⁵ ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ^a ἡ πόρνη^b οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη,^c ὑποδεξαμένη^d τοὺς ἀγγέλους καὶ

e NNNS ἔλεος *mercy*
14 a NNNS ὄφελος *good*
b V3SPAS
c VNPA
d V3SPAS
e V3SPMI
f VNAA
15 a NNFS ἀδελφὴ *sister*
b NNMP γυμνός *naked*
c V3PPAS
d VPPMNMP λείπω *to lack*
e NGFS ἐφήμερος *daily*
f NGFS τροφή *food*
16 a V3SAAS
b V2PPAM
c V2PPMM θερμαίνομαι *to keep warm*
d V2PPMM χορτάζω *to feed*
e V2PAAS
f NANP ἐπιτήδειος *needful*

g NNNS ὄφελος *good*
17 a V3SPAS
b V3SPAI
18 a V3SFAI
b V2SPAI
c V1SPAI
d V2SAAM
e V1SFAI
19 a V2SPAI
b V3SPAI
c V2SPAI
d V3PPAI
e V3PPAI φρίσσω *to shudder*
20 a V2SPAI
b VNAA
c ὦ *O!*
d NMS κενός *empty*
e NNFS ἀργός *idle*
f V3SPAI
21 a V3SAPI
b VPAANMS ἀναφέρω *to lead up*

c NAMS Ἰσαὰκ *Isaac*
d NANS θυσιαστήριον *altar*
22 a V2SPAI
b V3SIAI συνεργέω *to work together*
c V3SAPI τελειώω *to perfect*
23 a V3SAPI
b VPPANFS
c V3SAAI
d V3SAPI
e NNMS φίλος *friendly*
f V3SAPI
24 a V2PPAI
b V3SPPI
25 a NNFS Ῥαὰβ *Rahab*
b NNFS πόρνη *prostitute*
c V3SAPI
d VPAMNFS ὑποδέχομαι *to welcome*

έτέρα ὁδῷ ἐκβαλοῦσα;^e 26 ὥσπερ Ἦ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἐστίν,^a οὕτως καὶ ἡ πίστις Ἦ χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστίν.^b

3 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε,^a ἀδελφοί μου, εἰδότες^b ὅτι μεῖζον κρίμα^c λημψόμεθα.^d 2 πολλὰ γὰρ πταίμεν^a ἅπαντες. εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,^b οὗτος τέλειος^c ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι^d καὶ ὅλον τὸ σῶμα. 3 Ἦ δὲ τῶν ἵππων^a τοὺς χαλινοὺς^b εἰς τὰ στόματα βάλλομεν^c Ἦ εἰς τὸ πείθεσθαι^d αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν.^e 4 ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα, τηλικοῦτα^a ὄντα^b καὶ ὑπὸ ἰσχυρῶν^c ἐλαυνόμενα,^d μετὰγεται^e ὑπὸ ἐλαχίστου^f πηδαλίου^g ὅπου ἡ ὁρμὴ^h τοῦ εὐθύνοντοςⁱ βούλεται.^j 5 οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστίν^a καὶ ἰσχυρά^b. Ἰδοὺ ἡ ἡλίκον^c πῦρ ἡλίκην^d ὕλην^e ἀνάπτει.^f 6 καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὃ κόσμος τῆς ἰσχυρίας^a ἡ γλῶσσα καθίσταται^b ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα^c ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα^d τὸν τροχόν^e τῆς γενέσεως^f καὶ φλογιζομένη^g ὑπὸ τῆς γεέννης.^h 7 πᾶσα γὰρ φύσις^a θηρίων τε καὶ πετεινῶν^b ἐρπετῶν^c τε καὶ ἐναλίων^d δαμάζεται^e καὶ δεδάμασται^f τῇ φύσει^g τῇ ἀνθρωπίνῃ.^h 8 τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς ἰσχυρά^a δύναται^b ἀνθρώπων.^c ἰσχυρά^d ἰσχυρῶς^e θανατηφόρος.^f 9 ἐν αὐτῇ

e VPAANFS
26 a V3SPAI
b V3SPAI
Chapter 3
1 a V2PPMM
b VPRANMP
c NANS κρίμα judgment
d V1PFMI
2 a V1PPAI πταίω to
stumble
b V3SPAI πταίω to
stumble
c NNMS τέλειος perfect
d VNAA χαλιναγωγέω to
keep in check
3 a NGMP ἵππος horse
b NAMP χαλινός bit
c V1PPAI
d VNPP
e V1PPAI μετάγω to turn
4 a NNNP τηλικοῦτος so
great
b VPPANNP

c NGMP σκληρός hard
d VPPNPNP ἐλαύνω to
row
e V3SPPI μετάγω to turn
f NGNS ἐλάχιστος least
g NGNS πηδάλιον rudder
h NNFS ὁρμή plot
i VPPAGMS εὐθύνω to
make straight
j V3SPMI
5 a V3SPAI
b V3SPAI αὐχέω to boast
c NNNS ἡλίκος how much
d NAFS ἡλίκος how much
e NAFS ὕλη forest
f V3SPAI ἀνάπτω to set
on fire
6 a NGFS ἀδικία wickedness
b V3SPPI καθίστημι to
put in charge
c VPPANFS σπιλόω to
corrupt
d VPPANFS φλογίζω to
set on fire

e NAMS τροχός wheel
f NGFS γενέσις birth
g VPPNPNFS φλογίζω to
set on fire
h NGFS γεέννα Gehenna
7 a NNFS φύσις nature
b NGNP πετεινόν bird
c NGNP ἐρπετόν reptile
d NGNP ἐνάλιον creatures
living in the sea
e V3SPPI δαμάζω to tame
f V3SRPI δαμάζω to tame
g NDFS φύσις nature
h NDFS ἀνθρώπινος
human
8 a VNAA δαμάζω to tame
b V3SPMI
c NNNS ἀκατάστατος
unstable
d NNFS μεστός full
e NGMS ἰός poison
f NGMS θανατηφόρος
deadly

εὐλογοῦμεν^a τὸν ᾠ κύριον καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα^b τοὺς
 ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν^c θεοῦ γεγονότας.^d 10 ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος
 ἐξέρχεται^a εὐλογία^b καὶ κατάρα.^c οὐ χρή,^d ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως
 γίνεσθαι.^e 11 μήτι^a ἡ πηγὴ^b ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς^c βρύει^d τὸ γλυκὺ^e καὶ τὸ
 πικρόν;^f 12 μὴ δύναται,^a ἀδελφοί μου, συκῇ^b ἐλαίας^c ποιῆσαι^d ἢ ἄμπελος^e
 σῦκα;^f οὔτε ἀλυκὸν^g γλυκὺ^h ποιῆσαιⁱ ὕδωρ. 13 Τίς σοφὸς^a καὶ ἐπιστήμων^b
 ἐν ὑμῖν; δειξάτω^c ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς^d τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι^e
 σοφίας. 14 εἰ δὲ ζῆλον^a πικρόν^b ἔχετε^c καὶ ἐριθείαν^d ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ
 κατακαυχᾶσθε^e καὶ ψεύδεσθε^f κατὰ τῆς ἀληθείας. 15 οὐκ ἔστιν^a αὕτη ἡ σοφία
 ἄνωθεν^b κατερχομένη,^c ἀλλὰ ἐπίγειος,^d ψυχικὴ,^e δαιμονιώδης.^f 16 ὅπου γὰρ
 ζῆλος^a καὶ ἐριθεία,^b ἐκεῖ ἀκαταστασία^c καὶ πᾶν φαῦλον^d πρᾶγμα.^e 17 ἡ δὲ
 ἄνωθεν^a σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή^b ἐστίν,^c ἔπειτα^d εἰρηνικὴ,^e ἐπεικὴς,^f
 εὐπειθής,^g μεστή^h ἐλέουςⁱ καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ᾠ ἀδιάκριτος,^j ἀνυπόκριτος.^k
 18 καρπὸς ᾠ δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται^a τοῖς ποιοῦσιν^b εἰρήνην.

9 a V1PPAI	i VNAA	f NNFS δαιμονιώδης of the devil
b V1PPMI καταράομαι to curse	13 a NNMS σοφός wise	16 a NNMS ζῆλος zeal
c NAFS ὁμοίωσις likeness	b NNMS ἐπιστήμων understanding	b NNFS ἐριθεία selfish ambition
d VPRAAMP	c V3SAAM	c NNFS ἀκαταστασία disorder
10 a V3SPMI	d NGFS ἀναστροφή way of life	d NNNS φαῦλος evil
b NNFS εὐλογία blessing	e NDFS πραΰτης gentleness	e NNNS πρᾶγμα thing
c NNFS κατάρα curse	14 a NAMS ζῆλος zeal	17 a ἄνωθεν from above
d V3SPAI χρή it should	b NAMS πικρός bitter	b NNFS ἀγνός pure
e VNPM	c V2PPAI	c V3SPAI
11 a μήτι [interrogative particle]	d NAFS ἐριθεία selfish ambition	d ἔπειτα then
b NNFS πηγὴ spring	e V2PPMM κατακαυχάομαι to boast about	e NNFS εἰρηνικός peace-loving
c NGFS ὀπή hole	f V2PPMM ψεύδομαι to lie	f NNFS ἐπεικὴς gentle
d V3SPAI βρύω to flow	15 a V3SPAI	g NNFS εὐπειθής submissive
e NANS γλυκύς sweet	b ἄνωθεν from above	h NNFS μεστός full
f NANS πικρός bitter	c VPPMNFS κατέρχομαι to go down	i NGNS ἔλεος mercy
12 a V3SPMI	d NNFS ἐπίγειος being on the earth	j NNFS ἀδιάκριτος impartial
b NNFS συκῇ fig tree	e NNFS ψυχικός physical	k NNFS ἀνυπόκριτος sincere
c NAFP ἐλαία olive		18 a V3SPPI
d VNAA		b VPPADMP
e NNFS ἄμπελος vine		Chapter 4
f NANP σῦκον fig		
g NNNS ἀλυκός salt spring		
h NANS γλυκύς sweet		

4 Πόθεν^a πόλεμοι^b καὶ ἴ πόθεν^c μάχαι^d ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐντεῦθεν,^e ἐκ τῶν
 ἡδονῶν^f ὑμῶν τῶν στρατευομένων^g ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; ² ἐπιθυμεῖτε,^a καὶ
 οὐκ ἔχετε.^b φονεύετε^c καὶ ζηλοῦτε,^d καὶ οὐ δύνασθε^e ἐπιτυχεῖν.^f μάχεσθε^g καὶ
 πολεμεῖτε.^h οὐκ ἔχετεⁱ διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι^j ὑμᾶς. ³ αἰτεῖτε^a καὶ οὐ
 λαμβάνετε,^b διότι^c κακῶς^d αἰτεῖσθε,^e ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς^f ὑμῶν δαπανήσητε.^g
⁴ ἴ μοιχαλίδες,^a οὐκ οἶδατε^b ὅτι ἡ φιλία^c τοῦ κόσμου ἔχθρα^d τοῦ θεοῦ ἐστίν;^e
 ὃς ἴ ἐάν οὖν βουληθῇ^f φίλος^g εἶναι^h τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.ⁱ
⁵ ἡ δοκεῖτε^a ὅτι κενῶς^b ἡ γραφή λέγει.^c Πρὸς φθόνον^d ἐπιποθεῖ^e τὸ πνεῦμα ὃ
 ἴ κατῴκισεν^f ἐν ἡμῖν; ⁶ μείζονα δὲ δίδωσιν^a χάριν. διὸ λέγει.^b Ὁ θεὸς
 ὑπερηφάνοις^c ἀντιτάσσεται^d ταπεινοῖς^e δὲ δίδωσιν^f χάριν. ⁷ ὑποτάγητε^a οὖν
 τῷ θεῷ. ἀντίστητε^b δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται^c ἀφ' ὑμῶν. ⁸ ἐγγίσατε^a τῷ
 θεῷ, καὶ ἴ ἐγγιεῖ^b ὑμῖν. καθарίσατε^c χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε^d
 καρδίας, δίψυχοι.^e ⁹ ταλαιπωρήσατε^a καὶ πενθήσατε^b καὶ κλαύσατε.^c ὃ
 γέλως^d ὑμῶν εἰς πένθος^e ἴ μετατραπήτω^f καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.^g

- 1 a πόθεν *from where*
 b NNMP πόλεμος *war*
 c πόθεν *from where*
 d NNFP μάχη *quarrel*
 e ἐντεῦθεν *from here*
 f NGFP ἡδονή *pleasure*
 g VPPMGFP στρατεύομαι *to serve as a soldier*
 2 a V2PPAI ἐπιθυμέω *to long for*
 b V2PPAI
 c V2PPAI φονεύω *to commit murder*
 d V2PPAI ζηλόω *to desire*
 e V2PPMI
 f VNAA ἐπιτυγχάνω *to obtain*
 g V2PPMI μάχομαι *to fight*
 h V2PPAI πολεμέω *to fight*
 i V2PPAI
 j VNPM
 3 a V2PPAI
 b V2PPAI
 c διότι *therefore*
 d κακῶς *ill*

- e V2PPMI
 f NDFP ἡδονή *pleasure*
 g V2PAAS δαπανᾶω *to spend*
 4 a NFP μοιχαλὶς *adulteress*
 b V2PRAI
 c NNFS φιλία *friendship*
 d NNFS ἔχθρα *hostility*
 e V3SPAI
 f V3SAPS
 g NNMS φίλος *friendly*
 h VNPA
 i V3SPPI καθίστημι *to put in charge*
 5 a V2PPAI
 b κενῶς *in vain*
 c V3SPAI
 d NAMS φθόνος *envy*
 e V3SPAI ἐπιποθεῖω *to long for*
 f V3SAAI κατοικίζω *to cause to live in*
 6 a V3SPAI
 b V3SPAI
 c NDMP ὑπερήφανος *proud*

- d V3SPMI ἀντιτάσσομαι *to oppose*
 e NDMP ταπεινός *humble*
 f V3SPAI
 7 a V2PAPM
 b V2PAAM ἀντίστημι *to resist*
 c V3SFMI φεύγω *flee*
 8 a V2PAAM
 b V3SFAI
 c V2PAAM
 d V2PAAM ἀγνίζω *to purify*
 e NMP δίψυχος *double-minded*
 9 a V2PAAM ταλαιπωρέω *to grieve*
 b V2PAAM πενθέω *to mourn*
 c V2PAAM
 d NNMS γέλως *laughter*
 e NANS πένθος *mourning*
 f V3SAPM μετατρέπω *to be changed*
 g NAFS κατήφεια *gloominess*

10 ταπεινώθητε^a ἐνώπιον ᾠ κυρίου, καὶ ὑψώσει^b ὑμᾶς. 11 Μὴ καταλαλεῖτε^a ἀλλήλων, ἀδελφοί· ὁ καταλαλῶν^b ἀδελφοῦ ᾠ κρίνων^c τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ^d νόμου καὶ κρίνει^e νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις,^f οὐκ εἶ^g ποιητῆς^h νόμου ἀλλὰ κριτῆς.ⁱ 12 εἷς ᾠ ἐστίν^a νομοθέτης^b ᾠ καὶ κριτῆς^c, ὁ δυνάμενος^d σῶσαι^e καὶ ἀπολέσαι.^f σὺ δὲ τίς εἶ,^g ὁ κρίνων^h τὸν ᾠ πλησίον;ⁱ 13 Ἄγε^a νῦν οἱ λέγοντες·^b Σήμερον ᾠ αὔριον^c ᾠ πορευσόμεθα^d εἰς τήνδε^e τὴν πόλιν καὶ ᾠ ποιήσομεν^f ἐκεῖ ᾠ ἐνιαυτὸν^g καὶ ᾠ ἐμπορευσόμεθα^h καὶ ᾠ κερδήσομεν.ⁱ 14 οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε^a ᾠ τὸ τῆς αὔριον^b ᾠ ποία ἡ ζωὴ ὑμῶν· ἀτμίς^c γάρ ᾠ ἐστε^d ᾠ ἢ πρὸς ὀλίγον φαινομένη,^e ᾠ ἔπειτα^f καὶ ἀφανιζομένη.^g 15 ἀντί^a τοῦ λέγειν^b ὑμᾶς· Ἐὰν ὁ κύριος ᾠ θελήσῃ,^c καὶ ᾠ ζήσομεν^d καὶ ᾠ ποιήσομεν^e τοῦτο ᾠ ἐκεῖνο. 16 νῦν δὲ καυχᾶσθε^a ἐν ταῖς ἀλαζονείαις^b ὑμῶν· πᾶσα καύχησις^c τοιαύτη πονηρά ἐστίν.^d 17 εἰδότι^a οὖν καλὸν ποιεῖν^b καὶ μὴ ποιοῦντι,^c ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.^d

5 Ἄγε^a νῦν οἱ πλούσιοι,^b κλαύσατε^c ὀλολύζοντες^d ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις^e ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις.^f 2 ὁ πλοῦτος^a ὑμῶν σέσηπεν,^b καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν

10 a V2PAPM ταπεινῶ to humble
b V3SFAI ὑψῶ to lift up
11 a V2PPAM καταλαλέω to speak against
b VPPANMS καταλαλέω to speak against
c VPPANMS
d V3SPAI καταλαλέω to speak against
e V3SPAI
f V2SPAI
g V2SPAI
h NNMS ποιητῆς doer
i NNMS κριτῆς judge
12 a V3SPAI
b NNMS νομοθέτης lawgiver
c NNMS κριτῆς judge
d VPPMNMS
e VNAA
f VNAA
g V2SPAI
h VPPANMS

i πλησίον near
13 a V2SPAM
b VPPANMP
c αὔριον tomorrow
d V1PFMI
e NAFS ὅδε this
f V1PFAI
g NAMS ἐνιαυτός year
h V1PFMI ἐμπορεύομαι to carry on business
i V1PFAI κερδαίνω to gain
14 a V2PPMI ἐπίσταμαι to understand
b αὔριον tomorrow
c NNFS ἀτμίς mist
d V2PPAI
e VPPMNFS
f ἔπειτα then
g VPPPNFS ἀφανίζω to destroy
15 a ἀντί in exchange for
b VNPA
c V3SAAS

d V1PFAI
e V1PFAI
16 a V2PPMI
b NDFP ἀλαζονεία boasting
c NNFS καύχησις boasting
d V3SPAI
17 a VPRADMS
b VNPA
c VPPADMS
d V3SPAI
Chapter 5
1 a V2SPAM
b NNMP πλούσιος rich
c V2PAAM
d VPPANMP ὀλολύζω to wail
e NDFP ταλαιπωρία misery
f VPPMDFP ἐπέρχομαι to come
2 a NNMS πλοῦτος riches
b V3SRAI σήπω to rot

σητόβρωτα^c γέγονεν,^{d 3} ὁ χρυσὸς^a ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος^b κατίωται,^c καὶ ὁ ἰὸς^d αὐτῶν εἰς μαρτύριον^e ὑμῖν ἔσται^f καὶ φάγεται^g τὰς σάρκας ὑμῶν· ὥς πῦρ ἐθησαυρίσατε^h ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. ⁴ ἰδοὺ ὁ μισθὸς^a τῶν ἐργατῶν^b τῶν ἀμειψάντων^c τὰς χώρας^d ὑμῶν ὁ ἄφυστερημένος^e ἀφ' ὑμῶν κράζει,^f καὶ αἱ βοαὶ^g τῶν θερισάντων^h εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαώθⁱ ἵνα εἰσεληλύθασιν.^j

⁵ ἐτρυφήσατε^a ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε,^b ἐθρέψατε^c τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.^{d 6} κατεδικάσατε,^a ἐφονεύσατε^b τὸν δίκαιον. οὐκ ἀντιτάσσεται^c ὑμῖν; ⁷ Μακροθυμήσατε^a οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας^b τοῦ κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς^c ἐκδέχεται^d τὸν τίμιον^e καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν^f ἐπ' ἑαυτῷ ἕως ἡμέρας^g προΐμον^h καὶ ὄψιμον.^{i 8} μακροθυμήσατε^a καὶ ὑμεῖς, στηρίζατε^b τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία^c τοῦ κυρίου ἥγγικεν.^{d 9} μὴ στενάζετε,^a ἀδελφοί, κατ' ἀλλήλων, ἵνα μὴ κριθῆτε.^b ἰδοὺ ὁ κριτὴς^c πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν.^{d 10} ὑπόδειγμα^a λάβετε,^b ἀδελφοί, τῆς κακοπαθίας^c καὶ τῆς μακροθυμίας^d τοῦ προφήτου, οἱ ἐλάλησαν^e ἐν τῷ ὀνόματι κυρίου. ¹¹ ἰδοὺ μακαρίζομεν^a τοὺς ὑπομείναντας^b τὴν ὑπομονὴν Ἰώβ^c ἡκούσατε,^d καὶ τὸ

c NNNP σητόβρωτος <i>moth-eaten</i>	j V3PRAI	8 a V2PAAM μακροθυμέω <i>to have patience</i>
d V3SRAI	5 a V2PAAI τρυφάω <i>to live in luxury</i>	b V2PAAM στηρίζω <i>to strengthen</i>
3 a NNMS χρυσός <i>gold</i>	b V2PAAI σπαταλάω <i>to live in pleasure</i>	c NNFS παρουσία <i>presence</i>
b NNMS ἄργυρος <i>silver</i>	c V2PAAI τρέφω <i>to care for</i>	d V3SRAI
c V3SRPI κατιόομαι <i>to become corroded</i>	d NGFS σφαγή <i>slaughter</i>	9 a V2PPAM στενάζω <i>to groan</i>
d NNMS ἰός <i>poison</i>	6 a V2PAAI καταδικάζω <i>to condemn</i>	b V2PAPS
e NANS μαρτύριον <i>testimony</i>	b V2PAAI φονεύω <i>to commit murder</i>	c NNMS κριτής <i>judge</i>
f V3SFMI	c V3SPMI ἀντιτάσσομαι <i>to oppose</i>	d V3SRAI
g V3SFMI	7 a V2PAAM μακροθυμέω <i>to have patience</i>	10 a NANS ὑπόδειγμα <i>example</i>
h V2PAAI θησαυρίζω <i>to store up</i>	b NGFS παρουσία <i>presence</i>	b V2PAAM
4 a NNMS μισθός <i>wage</i>	c NNMS γεωργός <i>farmer</i>	c NGFS κακοπαθία <i>suffering</i>
b NGMP ἐργάτης <i>worker</i>	d V3SPMI ἐκδέχομαι <i>to wait for</i>	d NGFS μακροθυμία <i>patience</i>
c VPAAGMP ἀμάω <i>to mow</i>	e NAMS τίμιος <i>precious</i>	e V3PAAI
d NAFP χώρα <i>country</i>	f VPPANMS μακροθυμέω <i>to have patience</i>	11 a V1PPAI μακαρίζω <i>to call blessed</i>
e VPRPNMS ἀφυστερέω <i>withhold</i>	g V3SAAS	b VPAAGMP ὑπομένω <i>to stay behind</i>
f V3SPAI	h NAMS πρόϊμος <i>early</i>	c NGMS Ἰώβ <i>Job</i>
g NNFP βοή <i>cry</i>	i NAMS ὄψιμος <i>late</i>	d V2PAAI
h VPAAGMP θερίζω <i>to reap</i>		
i NGMP Σαβαώθ <i>Almighty</i>		

τέλος κυρίου ἔειδετε,^e ὅτι πολὺσπλαγχνός^f ἐστίν^g ὁ κύριος ἰ καὶ οἰκτίρμων.^h
¹² Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε,^a μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν
 μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον.^b ἦτω^c δὲ ὑμῶν τὸ Ναὶ ναὶ καὶ τὸ Οὐ οὐ, ἵνα μὴ ὑπὸ
 κρίσιν ἰ πέσητε.^d ¹³ Κακοπαθεῖ^a τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω.^b εὐθυμεῖ^c τις;
 ψαλλέτω.^d ¹⁴ ἀσθενεῖ^a τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω^b τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
 ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν^c ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες^d ἰ αὐτὸν ἐλαίῳ^e ἐν τῷ
 ὀνόματι τοῦ κυρίου. ¹⁵ καὶ ἡ εὐχὴ^a τῆς πίστεως σώσει^b τὸν κάμνοντα,^c καὶ
 ἐγερεῖ^d αὐτὸν ὁ κύριος· κἂν^e ἁμαρτίας ἦ^f πεπονηκώς,^g ἀφεθήσεται^h αὐτῷ.
¹⁶ ἐξομολογεῖσθε^a ἰ οὖν ἀλλήλοις ἰ τὰς ἁμαρτίας ἰ καὶ ἰ εὐχεσθε^b ὑπὲρ
 ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῇτε.^c πολὺ ἰσχύει^d δέησις^e δικαίου ἐνεργουμένη.^f
¹⁷ Ἡλίας^a ἄνθρωπος ἦν^b ὁμοιοπαθὴς^c ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο^d τοῦ
 μὴ βρέξαι,^e καὶ οὐκ ἔβρεξεν^f ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς^g τρεῖς καὶ μῆνας^h ἕξ.ⁱ
¹⁸ καὶ πάλιν προσηύξατο,^a καὶ ὁ οὐρανὸς ἰέτετόν^b ἔδωκεν^c καὶ ἡ γῆ
 ἐβλάστησεν^d τὸν καρπὸν αὐτῆς. ¹⁹ Ἀδελφοί ἰ μου, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ^a
 ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ^b τις αὐτόν, ²⁰ ἰ γνωσκέτω^a ὅτι ὁ
 ἐπιστρέψας^b ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης^c ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει^d ψυχὴν ἰ αὐτοῦ ἐκ
 θανάτου καὶ καλύψει^e πλῆθος ἁμαρτιῶν.

e V2PAAI	e NDNS ἔλαιον olive oil	c NNMS ὁμοιοπαθὴς like
f NNMS πολὺσπλαγχνός full of compassion	15 a NNFS εὐχὴ vow	d V3SAMI
g V3SPAI	b V3SFAI	e VNAA βρέχω to rain down
h NNMS οἰκτίρμων merciful	c VPPAAMS κάμνω to grow weary	f V3SAAI βρέχω to rain down
12 a V2PPAM ὀμνύω to declare an oath	d V3SFAI	g NAMP ἐνιαυτός year
b NAMS ὄρκος oath	e κἂν and if	h NAMP μὴν a month
c V3SPAM	f V3SPAS	i NAMP ἕξ six
d V2PAAS	g VPRANMS	18 a V3SAMI
13 a V3SPAI κακοπαθέω to suffer trouble	h V3SFPI	b NAMS ἑτετός rain
b V3SPMM	16 a V2PPMM ἐξομολογέω to consent	c V3SAAI
c V3SPAI εὐθυμέω to keep up one's courage	b V2PPMM εὐχομαι to pray for	d V3SAAI βλαστάνω to sprout
d V3SPAM ψάλλω to sing hymns	c V2PAPS ἰάομαι to heal	19 a V3SAPS
14 a V3SPAI	d V3SPAI ἰσχύω to be strong	b V3SAAS
b V3SAMM	e NNFS δέησις prayer	20 a V3SPAM
προσκαλέομαι to call	f VPPMNFS ἐνεργέω to be at work in	b VPAANMS
c V3PAMM	17 a NNMS Ἡλίας Elijah	c NGFS πλάνη error
d VPAANMP ἀλείφω to pour on	b V3SIAI	d V3SFAI
		e V3SFAI καλύπτω cover